

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
Факультет урбаністики та просторового планування
Кафедра політичних наук і права
ВГО «АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ»
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФОНД ЕБЕРГАРДА ШЬОКА (ФРН)
ФОНД ПІДТРИМКИ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (ФРН)
ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «BLF GROUP»

Збірник наукових праць

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ МЕХАНІЗМИ
ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ: ПОСТМОДЕРНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ,
ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ МОДЕРНІЗАЦІЇ»

КИЇВ 2021

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**
Факультет урбаністики та просторового планування
Кафедра політичних наук і права
ВГО «АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ»
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФОНД ЕБЕРГАРДА ШЬОКА (ФРН)
ФОНД ПІДТРИМКИ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (ФРН)
ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «BLF GROUP»

Всеукраїнська науково-практична конференція
***«НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ
МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ:
ПОСТМОДЕРНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ,
ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ МОДЕРНІЗАЦІЇ»***

Збірник наукових праць

КИЇВ 2021

Редакційнаколегія

- Куліков П.М.** – д.е.н., проф., ректор КНУБА (голова)
Стецюк П.Б. – к.ю.н, суддя Конституційного Суду України у відставці
Мьоллер П. – член правління, Директор, Фонд Ебергарда Шьока (Німеччина)
Вайзе Т. – віце-президент Фонду підтримки будівельної галузі
Басараб М.М. – к.п.н., член президії Громадської комісії з розслідування та попередження порушень прав людини в Україні
Бисага Ю.М. – д.ю.н., проф, Ужгородський національний університет
Вангородська Г.І. – директор ЮК «BLFGROUP», КНУБА
Ковальчук О.М. – к.ю.н, доц., КНУ імені Тараса Шевченка
Мамедов А.М. – к.т.н., доц., КНУБА
Мамонтов І.О. – к.ю.н., доц., КНУБА, Заслужений юрист України
Марусяк О. В. – PhD ФРН, Центр політико-правових реформ
Марцеляк О.В. – д.ю.н., проф., КНУ імені Тараса Шевченка, Асоціація українських правників
Марченко М.В. – к.ю.н., Асоціація українських правників
Новицька Н.Б. – д.ю.н., проф., Університет ДФСУ, Асоціація українських правників
Оніщенко Н.М. – д.ю.н., проф., Інститут держави і права ім. В.М. Корецького, Асоціація українських правників
Перегуда Є.В. – д.п.н., проф., КНУБА
Похиленко І.С. – к.ю.н., доц., КНУБА
Радченко О.І. – к.ю.н доц., ХНУВС, Асоціація українських правників
Сердюк Н.А. – д.ю.н., проф., КНУБА, Асоціація українських правників
Халабуденко О.А. – к.ю.н., доц., КНУБА
Шамрай В.В. – д.ю.н., доц. КНУ імені Тараса Шевченка
Ямельська Х.Ю. – адвокат, Асоціація українських правників

Рецензенти:

- Новицький Андрій Миколайович** – доктор юридичних наук, професор, директор українського НДІ «Ресурс»
Слюсаренко Юрій Анатолійович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права Київського національного універ-ту імені Тараса Шевченка
Марцеляк Світлана Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного та міжнародного права Харківського національного університету імені В.М. Каразіна

Збірник матеріалів тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Національний та міжнародний механізми захисту прав людини: постмодерні тенденції розвитку, виклики та шляхи модернізації» (Київ, 26 лютого 2021 року). Зб. наук. пр. Київ–Тернопіль : КНУБА, ВГО «Асоціація українських правників», «Бескиди», 2021. 309 с.

ЗМІСТ

РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНОЇ ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Левус Андрій

Конституційна криза у контексті російської гібридної агресії
проти України..... 10

Марченко Микола

Інституційне реформування Конституційного Суду України
у контексті формування людиноцентристської правової ідеології
в Україні 13

Смокович Михайло

Адміністративна юстиція як дієвий механізм захисту прав людини
в Україні..... 18

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ

Бабюк Алла

Дотримання та захист прав людини і громадянина в рамках
здійснення митної справи..... 23

Жаровська Ірина, Грень Наталія

Аспекти дискримінації осіб старшої вікової групи 26

Завгородня Владислава

Електронні засоби масової інформації: сучасні виклики правового
регулювання та проблеми захисту прав людини 32

Заїка Анастасія

Проблема забезпечення економічних та екологічних прав людини
в контексті проведення земельної реформи в Україні..... 35

Ісламова Анна

Благодійництво – спосіб захисту соціальних прав людини 40

<i>Ковалів Олександр</i>	
Основні засади реформування земельних відносин і природокористування в Україні – в інтересах всього українського народу.....	42
<i>Ковальчук Олександр</i>	
Принципи права у захисті прав і свобод людини	48
<i>Коломієць Віталій</i>	
До питання конституційно-правового статусу Міністерства внутрішніх справ України	51
<i>Магновський Ігор</i>	
Судовий захист як одна з ключових юридичних гарантій прав людини в Україні.....	54
<i>Марцеляк Микола</i>	
Студентські омбудсмани в національному механізмі захисту прав людини	59
<i>Марцеляк Олег</i>	
Місце спеціалізованих омбудсманів в механізмі захисту прав людини в Україні	63
<i>Новицька Наталія, Репеха Наталія</i>	
Окремі аспекти обмеження права на інформацію у фінансових правовідносинах.....	70
<i>Оніщенко Наталія</i>	
Права людини: контекст реформаторських змін	76
<i>Оріховський Микола</i>	
Аксіологічні засади захисту конституційного ладу.....	81
<i>Перегуда Євген, Ткаченко Ілля</i>	
Взаємодія громадянського суспільства, судів, місцевого самоврядування та міжнародних організацій в механізмі захисту права на місто	85
<i>Похиленко Ірина</i>	
До питання про право на освіту	90
<i>Семко Вадим</i>	
Суспільні блага та їх роль у реалізації прав людини.....	96

Сердюк Наталія

Права жінок-військовослужбовців в Україні 101

Сидій Ольга

Постмодерні тенденції розвитку концепту соціальної держави та права людини..... 105

Тетерук Андрій

Коаліційна угода Верховної Ради України VIII скликання та фундаментальні права людини..... 110

Ткаченко Володимир, Климчук Марина

Розвиток «smart-city» на засадах когнітивістики в контексті захисту прав людини..... 114

Уваров Анатолій

Зміст конституційного права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності 119

Шамрай В'ячеслав

Конституційне право на володіння вогнепальною зброєю у механізмі захисту прав людини в Україні 122

Ярощук Інна

Конституційне право на охорону здоров'я та медичну допомогу: реалії сьогодення..... 127

МІЖНАРОДНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Басараб Михайло

Державна політика щодо відновлення конституційного ладу на окупованих територіях у контексті захисту прав громадян України .. 133

Дерев'янка Сергій, Бичай Руслан

Захист прав внутрішньо переміщених осіб в Україні: політико-правові проблеми 136

<i>Мамонтов Ігор</i>	
Права людини на тимчасово непідконтрольних територіях у контексті протидії фінансуванню тероризму.....	142
<i>Мироненко В'ячеслав</i>	
Захист прав людини і особливості світової політики щодо ракетно-ядерних озброєнь.....	147
<i>Мокренюк Сергій</i>	
Окремі питання документування якнеобхідної складової механізмів захисту прав людини в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України	150
<i>Пилипенко Олександр</i>	
Механізми та стандарти захисту прав людини в країнах Європейського Союзу.....	155
<i>Пристайко Валерій</i>	
Захист прав людини в умовах збройних конфліктів.....	160
<i>Радченко Олександр</i>	
Проблема зловживання правом на звернення до Європейського суду з прав людини.....	163
<i>Римарчук Римма</i>	
Правовий аналіз міжнародної системи захисту особистих немайнових прав людини.....	166
<i>Семяніста Світлана</i>	
Право громадян на публічну інформацію: порівняння, міжнародно-правовий досвід	171
<i>Сидорчук Кирило</i>	
Правосуддя перехідного періоду: історія концепції та пошук оптимального трактування.....	177
<i>Халява Владислав</i>	
Захист прав ветеранів на сучасному етапі державотворення України.....	180
<i>Ямельська Христина</i>	
Правова природа актів м'якого права органів Ради Європи.....	185

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ВИТОКИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Братасюк Марія

Світоглядно-філософський вимір права на захист права як фундаментальної засади збереження основ буття 192

Луцький Роман

Методологічні проблеми праворозуміння: поняття зміст 197

Пшоняк Марія

Деякі підходи до поняття морально-правових колізій..... 201

Сливка Степан

Рефлексія метафізичного сну Дмитра Менделєєва у філософію права..... 204

Халабуденко Олег

Постмодерні «сліди» в праві: погляд через призму концепції прав людини 210

ОКРЕМІ ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ТА МІЖНАРОДНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Безклубий Ігор

Методологічні нотатки на шляху модернізації цивільного законодавства 216

Вигівська Анна

Деякі особливості вдосконалення систем фінансування виборів в Україні 221

Захарченко Петро

Законодавче забезпечення захисту національних інтересів царської Росії в умовах розгортання Першої світової війни:аспект дискримінаційний 225

Колода Андрій

Помилки слідчого: поняття та характерні ознаки 231

Лисенко Олександр, Кузнецова Людмила

Щодо питання довіри в поліцейській діяльності 236

Левчук Аліна

Запобігання корупційних та пов'язаних з корупцією
правопорушень як важливий чинник побудови демократичного
суспільства 239

Новак Анна, Тесленко Олександр

Організація муніципального фінансового контролю: правові
засади та міжнародний досвід..... 244

Панчишин Руслан

Взаємодія органів місцевого самоврядування із суб'єктами
господарської діяльності 251

П'ятницький Андрій

Особливості правового статусу (правового регулювання)
автономних утворень у КНР 256

Шатіло Володимир

Роль управлінської діяльності у конституційному механізмі
державної влади 259

АНГЛОМОВНА СЕКЦІЯ

Oleksandr Marusiak

Freedom of religion vs. National security: case of Ukraine..... 263

Mykola Saltanov

The issue of external legitimacy of the state 266

НІМЕЦЬКОМОВНА СЕКЦІЯ

Olha Andriiv

Sprache und Diskriminierung: Realität oder Kontrafaktualität?..... 269

Трибуна Молодого Дослідника Прав Людини

Бойко Вікторія

Принцип розумної перестороги, як основа захисту прав людини у відносинах, пов'язаних з використанням штучного інтелекту 273

Анастасія Кравченко

Захист прав споживачів 276

Маланчук Тетяна, Безвін Олексій

Нерозповсюдження хімічної зброї у вимірі міжнародного права.....281

Низовий Євген

Право на перегляд та оскарження судового рішення 284

Федорів Ангеліна

Шляхи удосконалення конституційного права людини на приватність у цифрову епоху 289

Цебенко Соломія, Кирик Уляна

Право на справедливий суд: Практика Європейського суду з прав людини щодо України.....294

Цебенко Соломія, Чернецька Ольга

Взаємозв'язок Ради Європи та України щодо захисту прав людини 297

Шаховець Анастасія

Право на підприємницьку діяльність не заборонено законом 301

Ямельський Назарій

До питання місця репродуктивних прав в системі особистих немайнових прав фізичних осіб 306

*Шаховець Анастасія,
студентка ОПП «Будівельне та містобудівне право»,
факультет урбаністики та просторового планування,
Київський національний університет будівництва та архітектури
Науковий керівник: к.ю.н. , доц. Похиленко І.С.*

ПРАВО НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ НЕ ЗАБОРОНЕНУ ЗАКОНОМ

Відповідно до ст. 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Це право базується на свободі підприємницької діяльності, тобто на реальній можливості здійснення особою на власний розсуд і ризик господарської діяльності, не забороненої законом, з метою одержання прибутку. Чільне місце в системі прав і свобод особи займає право на підприємницьку діяльність. Підприємницька діяльність дає стимул до високої продуктивності праці, отримання прибутку і зрештою кращого задоволення суспільних потреб. Розвиток підприємництва визначається станом і рівнем ринкових відносин і, насамперед, наявністю необхідних умов для свободи приватного сектора в економіці. Таким чином, підприємницька діяльність стає невід'ємним атрибутом ринкового господарства. Головне завдання держави – всебічне стимулювання активності у сфері виробництва, створення сприятливих умов для підприємництва, а також забезпечення зайнятості населення, соціальна опіка найбільш вразливих верств суспільства, тобто забезпечити своїм громадянам гідний рівень життя [1]. Тому роль держави в економічному житті суспільства сьогодні значно посилюється. Це виявляється у розробленні системи нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання ринку, підприємницької діяльності, митних правил, банківської діяльності, цін і заробітної плати, соціального захисту населення. Таким чином, значна роль у регулюванні підприємницької діяльності належить саме правовому регулюванню, оскільки підприємництво є сферою взаємодії держави з ринком.

Процес правового регулювання підприємництва в історії незалежної України був започаткований із прийняттям перших, так званих «підприємницьких» законів: «Про підприємство», «Про власність», «Про підприємства в Україні», які вже втратили чинність, в Україні остаточно було оголошено перехід до нового соціально-економічного курсу ринкових перетворень, де підприємцям відводилася почесна та видатна роль [2]. Під правовим регулюванням слід розуміти один із видів регулюючого впливу на суспільні відносини у сфері підприємницької діяльності, що здійснюється уповноваженими органами публічної адміністрації за допомогою багатоманітного, нормативно закріпленого інструментарію – методів та засобів. Вона фактично означає відмову від командних методів вирішення господарських завдань. Ці методи здатні забезпечити тільки тимчасовий комерційний успіх, який потім перекривається значними економічними витратами. Тому держава через систему законодавства, фінансово-кредитні важелі може лише здійснювати економічне регулювання підприємницької діяльності, але не втручатись у неї. Отже, правове регулювання повинне бути спрямоване, перш за все, на створення сприятливих зовнішніх умов для здійснення підприємницької діяльності. Завдання державних органів полягає у встановленні загальних для всіх учасників підприємницької діяльності умов з метою забезпечення її суспільної ефективності та в нагляді за дотриманням цього режиму.

Важливу роль у правовому регулюванні підприємницької діяльності відіграють такі засоби регулювання, як: державна реєстрація, державне замовлення, стандартизація та сертифікація ліцензування, квотування та ін. Метою державної реєстрації підприємництва є облік, накопичення і контроль відомостей про суб'єктів підприємницької діяльності. Державна реєстрація підприємництва – це засвідчення фактів створення або припинення юридичної особи, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичної особи, а також вчинення інших реєстраційних дій шляхом внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру [3]. Державна реєстрація є обов'язковою передумовою початку здійснення господарської

діяльності. Відсутність державної реєстрації викликає притягнення відповідних посадових осіб до адміністративної (ст. 164 Кодексу про адміністративні правопорушення) [4] та в певних випадках до кримінальної (ст. 201 Кримінального кодексу) [5] відповідальності. Державне замовлення – це узаконений доступ компаній до заздальгідь сплачених за рахунок бюджету результатів досягнень науки і техніки на тих напрямках, де приватні фірми бояться вкладати свої засоби, із задоволенням перекладаючи відповідальність на плечі платників податків . Стандартизація та сертифікація – це необхідні заходи, які пов’язані з встановленням мінімальних вимог до певних небезпечних засобів. Стандартизація – діяльність, що полягає в установленні положень для загального та неодноразового використання щодо наявних чи потенційних завдань і спрямована на досягнення оптимального ступеня впорядкованості в певній сфері. У свою чергу сертифікація – діяльність уповноважених органів із підтвердження відповідності товару (роботи, послуги) обов’язковим вимогам стандарту і видачі документа відповідності . Зауважимо, що застосування окремих видів засобів державного регулювання, а саме умови, обсяги, господарської діяльності, визначаються Господарським Кодексом, Законами України, а також програмами економічного і соціального розвитку. Встановлення та скасування пільг і переваг у господарській діяльності здійснюються відповідно до вищевказаного кодексу та інших законів.

Важливу роль у правовому регулюванні підприємництва відіграє ліцензування підприємницької діяльності. У Законі України «Про ліцензування видів господарської діяльності» відзначено, що ліцензування – видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування . Ліцензія – документ державного зразка, який засвідчує право ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку у разі його

встановлення Кабінетом Міністрів України за умови виконання ліцензійних умов. Протягом усього строку дії ліцензії суб'єкт підприємництва зобов'язаний дотримуватися ліцензійних умов здійснення певного виду підприємницької діяльності. Ліцензійні умови є нормативно-правовим актом, положення якого встановлюють кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги для провадження певного виду підприємницької діяльності. Головним завданням ліцензування є захист економічних та інших інтересів держави, її громадян шляхом встановлення з боку держави певних умов і правил здійснення окремих видів підприємницької діяльності.

Отже, правове регулювання підприємницької діяльності має велике значення для держави. Адже підприємництво, як і ринкова економіка, не має природженого імунітету проти монополізму, інфляції та спадів ділової активності. Якщо держава залишається байдужою, ці процеси починають прогресувати, завдаючи чималих економічних і соціальних збитків. Підприємництво також не може самостійно вирішувати складні регіональні проблеми, що виникають під впливом історичних, національних, демографічних та інших неринкових факторів. Для їх вирішення потрібне втручання держави, її відповідна регіональна політика.

Таким чином, без втручання держави, без державного регулювання підприємництво ніколи не зможе зробити виробництво економічно безпечним, гарантувати реалізацію соціально-економічних прав людини, вирівняти структурні та регіональні диспропорції та ін. Незважаючи на досить розгалужену структуру, система заходів державного регулювання підприємницької діяльності має переважно обмежений та декларативний характер. Зокрема, реалізація різних програм державної підтримки в цьому напрямі не спирається на реальні механізми, а обмежується вирішенням окремих поточних завдань. Немає стратегії розвитку підприємництва, що знижує дієвість багатьох нормативних актів.

Список використаних джерел:

1. Основы предпринимательства : учебное пособие / [Э.М. Гайнутдинов, Р.Б. Ивуть, Л.И. Поддєргина и др.]; под общ. ред. Э.М. Гайнутдинова. – Мн.:Выш. шк., 2000. – 182 с
2. Адміністративне право України : підручник :у 2-х т. / В.В. Галуцько, В.І. Олефір, Ю.В. Гридасов, А.А. Іванищук, С.О. Короед. – Херсон: ХМД,2013. – Т.1 Загальне адміністративне право. Академічний курс. – 396 с
3. Красовська А. Державна реєстрація як умова реалізації права на підприємництво в Україні / А. Красовська // Підприємництво, господарство та право. – 2002. – № 7. – С. 62.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р.// Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – ст.164
5. Кримінальний кодекс України: Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26. – Ст. 201.